Universida de Vigo

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dimensión Terapéutica do Teatro

Materia	Dimensión Terapéutica do Teatro			
Código	V01M130V01205			
Titulación	Máster Universitario en Teatro e Artes Escénicas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Domínguez Alonso, Jose			
Profesorado	Domínguez Alonso, Jose			
Correo-e	jdalonso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Baixo o construto dimensión terapéutica do teatro preténdese realizar unha actividade teórico-práctica con fins de desenvolvemento do potencial creativo dos individuos, do crecemento comunitario e social e tamén de intervencións socioterapéuticas. Destinada a persoas vinculadas ao manexo e condución de grupos humanos, outorgando a dimensión estética aos procesos de cambio humano e entender ao individuo como un todo harmónico. É importante lembrar que os erros e as fustracións producidas polo fracaso, son unha fonte de acerto e superación que conducen ao éxito.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
C3	Comprensión de la dimensión educativa y sociocultural de las artes escénicas
C8	Conocimiento crítico del desarrollo histórico de la educación teatral y de la pedagogía teatral
C9	Conocimiento de recursos, técnicas y procedimientos propios de los procesos de intervención en educación y animación teatral.
D1	Capacidad para trabajar en grupo con personas procedentes de otras titulaciones
D4	Sensibilizar al estudiante hacia el contexto cultural y hacia el fenómeno escénico y teatral como marco social

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1.- Comprender o marco teórico e contextual que fundamenta o construto terapéutico do teatro para o desenvolvemento do individuo ao longo do ciclo vital.	A1 A5
2.- Identificar e emitir xuízos razoados sobre o uso do teatro como mellora da práctica profesional.	A1 C3
3.- Asesorar no deseño de plans e proxectos de intervención socioeducativa en contextos diversos a través do teatro.	A1 A5

4.- Desenvolver procesos de participación cidadán e acción comunitaria baseados nas propiedades terapéuticas do teatro.	A2
5.- Elaborar e xestionar recursos para a acción terapéutica do teatro.	A2
6.- Promover procesos de dinamización teatral.	A5 D1 D4
7.- Capacidade para desenvolver unha visión propia no estudo e investigación dos aportes terapéuticos aos individuos do teatro.	A5 C8
8.- Coñecemento crítico dos aspectos fundamentais do feito educativo e dos aportes da psicoloxía evolutiva a súa comprensión e a consideración dos rasgos que definen a cada individuo.	A1 C9
9. Coñecemento e capacidade para deseñar, implementar e avaliar programas terapéuticos do teatro.	A3

Contidos

Tema	
DIMENSIÓN TERAPÉUTICA DO TEATRO (I)	Presupostos teóricos, conceptos fundamentais da psicoloxía do desenvolvemento e teorías do desenvolvemento humano como facilitadores da dimensión terapéutica do teatro.
DIMENSIÓN TERAPÉUTICA DO TEATRO (II)	Funcións terapéuticas das emocións no ámbito teatral: concepto, funcións e clasificación das emocións.
DIMENSIÓN TERAPÉUTICA DO TEATRO (III)	Dramaterapia: aplicación terapéutica ao campo teatral. Concepto, elementos, teorías, procesos, metodoloxia e avaliación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	0	15
Traballos tutelados	0	48	48
Presentacións/exposicións	4	8	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	A sesións maxistrais constitúen o elemento máis importante de transmisión dos coñecementos sobre a disciplina. Por sesións maxistrales cabe entender aquelas en que a docencia se focaliza na exposición dos contidos correspondentes aos distintos temas do programa do curso. O seu obxectivo é proporcionar coñecementos tanto conceptuais como procedimentales acerca dos distintos temas e é por iso que, en función da natureza destes, cumprirá presentar diferentes tipos de explicación (presentación de definicións, exposición de procedementos, desenvolvemento de técnicas de análise). Esta utilizarase puntualmente para clarificar os contidos que revistan maior dificultade técnico-metodolóxica para, a continuación, presentar situacións que exemplifiquen o contido do exposto. En xeral, para asegurar a comprensión e dominio da metodoloxía farase unha introdución a cada tema, con aclaración da terminoloxía e os conceptos máis importantes, achegando un apoio bibliográfico xeral e específico. De todas maneiras o tipo de sesión maxistral vai estar en función dos diferentes bloques do programa xa que algúns deles van esixir por parte do profesor a elaboración dun material máis esquemático. Como complemento, entregaranse unha serie de diagramas que resumen os conceptos fundamentais explicados en cada tema e realizaranse unha serie de exercicios prácticos, de forma intercalada, o que confire á exposición un carácter teórico-práctico que forza necesariamente ao alumno tanto á asimilación coma á participación e discusión. Desenvolverase en gran grupo.
Traballos tutelados	Os estudantes, de maneira individual, elaborarán un traballo de investigación sobre un tema específico da materia. Cumpren dous obxectivos básicos, por un lado constitúen un complemento esencial da materia e, por outro, serven de iniciación á práctica da investigación. No seu desenvolvemento podemos distinguir un nivel teórico, consistente na lectura e comentario da bibliografía sobre o tema, a partir do que os alumnos elaborarán o marco teórico e interpretarán os resultados obtidos, e un nivel práctico correspondente á recollida dos datos e aspectos con el relacionados. Ambos os dous niveis concrétanse na elaboración dun informe de investigación segundo as pautas, procesos e procedementos que se deben seguir ao realizar un traballo social. Este traballo será baixo a dirección e orientación do profesor.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes do informe de investigación realizado sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Previa cita o profesor atenderá de maneira individualizada a cada un dos alumnos do master.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos tutelados	Realizaranse de maneira individual. Na valoración dos traballos tera en contase aspectos e criterios como o rigor científico con que foron desenvolvidas as fases da investigación e a capacidade do alumno para ser creativo e orixinal na forma de presentar, analizar e sintetizar os resultados e as reflexións que realiza sobre eles. Tamén se poderá optar a opción de probas tipo tests.	70	A1 A2 A3 A5
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación dos traballos e as exposicións dos exercicios/actividades solicitadas aos alumnos. Tamén se valorará a asistencia as clases presenciais.	30	A3 A5 C3 C8 C9 D1 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Asistencia a clase

Bibliografía. Fontes de información

Boal, A. (2009), **Teatro del oprimido. Teoría y Práctica**,

Cormann, E. (2007), **¿Para qué sirve el teatro?**,

Japiassu, R. (2012), **Metodologia do ensino de teatro**, 9ª edição,

Mariscal, Giménez-Dasi, Carriedo y Corral (2009), **El desarrollo psicológico a lo largo de la vida**,

Melo, M. C. (2005), **A expressão dramática. À procura de percursos**,

Pino Juste, M. R. (2001), **Teatro y exclusión social**,

Stanislavski, K. (2009), **El arte escénico**,

Tejerina Lobo, I. (2005), **La educación en valores y el teatro. Apuntes para una reflexión y propuesta de actividades (Edición digital)**,

Vazquez Lomelí, C.M. (2009), **Pedagogia teatral. Una propuesta teóricometodológica crítica**,

Zaragoza, G. (2006), **Le personnage de théâtre**,

1.- Básicas:

CEA, M. A.(1996): *Metodología cuantitativa: Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis Sociología.

GARCIA FERRANDO, M.; IBAÑEZ, J. & ALVIRA, F.(1992): *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Universidad Textos.

RODRIGUEZ, G., GIL, J. & GARCIA, E. (1996): Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe.

ANDER - EGG, E.(1992): *Introducción a las técnicas de investigación social*. Madrid: Humanitas.

BABIE, E.(1996): *Manual para la práctica de la investigación social*, Bilbao: Descleé de Brouwer.

ANGUERA, M. T.(1983): *Manual de prácticas de observación*. Madrid: Trillas.

ARNAU, J.(1979): *Psicología Experimental. Un enfoque metodológico*. México: Trillas.

ARNAU, J.(1984): *Diseños experimentales en Psicología y Educación*, Vol. II. México: Trillas.

BALAN, J. (1975): *Las historias de vida en ciencias sociales. Teoría y técnica*. Buenos Aires: Nueva Visión.

BLANCHET, A.; GHIGLIONE, R.; MASSONNAT, J. & TROGNON, A.(1989): *Técnicas de investigación en ciencias sociales*,

Madrid: Narcea.

BRIONES, G. (1982): *Métodos y técnicas de investigación para las Ciencias Sociales*. México: Trillas.

DAVIS, J. A.(1975): *Análisis elemental de encuestas*. México: Trillas.

DELGADO, A. R. & PRIETO, G.(1997): *Introducción a los métodos de investigación de DELGADO, J. M. & GUTIERREZ, J. (Coords.)(1994): Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales. Madrid: Síntesis.*

GARDNER, G.(1981): *Encuestas sociales*. México: Interamericana.

GRAWITZ, M.(1975): *Métodos y técnicas de las Ciencias Sociales*. Barcelona: Hispano Europea (2 Vols.).

HERNANDEZ, R; FERNANDEZ, C. & BATISTA, P. (2002): *Metodología de la investigación.* México: McGrawHill.

KISH, L.(1972): *Muestreo de encuestas*. México: Trillas.

LOPEZ PEREZ, J.(1981): Los cuestionarios. En J. F. MORALES (Coord.): *Metodología y Teoría de MACRAE, S.(1995): Modelos y métodos para las ciencias del comportamiento, Barcelona: Ariel.*

MAYNTZ, R.(1975): *Introducción a los métodos de MORGAN, H. H. & COGGER, J. W.(1977): Manual del entrevistador. Madrid: TEA.*

PADUA, J.(1979): *Técnicas de investigación social aplicadas a las ciencias sociales*. México: Fondo de Cultura Económica.

PASCUAL LLOBELL, J.; GARCIA PEREZ, J. F. & FRIAS NAVARRO, M. D. (1996): *El diseño y la investigación experimental en Psicología*. Valencia: C.S.V.

RYAN, A.(1973): *Metodología de las Ciencias Sociales*. Madrid: Euroamérica.

SELLTIZ, C.(1981): *Métodos de investigación en las relaciones sociales*. Madrid: Rialp.

SJOBERG, G. & NETT, R.(1980): *Metodología de la investigación social*. México: T rillas**.**

Recomendacións